

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 131/12
Luxemburg, 16 octombrie 2012

Hotărârea în cauza C-364/10
Ungaria/Slovacia

Slovacia nu a încălcat dreptul Uniunii atunci când a refuzat intrarea președintelui Ungariei pe teritoriul său

Împrejurarea că un cetățean al Uniunii exercită funcția de șef de stat este de natură să justifice o limitare, întemeiată pe dreptul internațional, a exercițiului dreptului de liberă circulație

La invitația unei asociații cu sediul în Slovacia, președintele Ungariei, domnul László Sólyom, programase să se deplaseze, la 21 august 2009, în orașul slovac Komárno pentru a participa la ceremonia de inaugurare a unei statui a Sfântului Ștefan. Astfel, data de 20 august este o zi de sărbătoare națională în Ungaria, la această dată fiind comemorat Sfântul Ștefan, întemeietorul și primul rege al statului maghiar. Pe de altă parte, data de 21 august este o dată considerată sensibilă în Slovacia, în măsura în care, la 21 august 1968, forțele armate ale unui număr de cinci țări din Pactul de la Varșovia, printre care trupele maghiare, au invadat Republica Socialistă Cehoslovacă.

După mai multe schimburi diplomatice între ambasadele celor două state membre cu privire la vizita programată a președintelui Ungariei, Ministerul Afacerilor Externe slovac a comunicat în cele din urmă, la 21 august 2009, o notă verbală ambasadorului Ungariei în Republica Slovacă, prin care îi interzicea președintelui Ungariei să intre pe teritoriul slovac. Această notă invoca, pentru a justifica interdicția menționată, Directiva 2004/38¹ privind libera circulație în Uniunea Europeană.

Președintele Sólyom, care a fost informat cu privire la conținutul notei menționate în timp ce se deplasa către Slovacia, a confirmat primirea acesteia la frontieră și a renunțat să intre pe teritoriul acestui stat membru.

Întrucât a considerat că intrarea președintelui său pe teritoriul slovac nu putea fi refuzată în temeiul directivei, Ungaria a solicitat Comisiei să introducă la Curtea de Justiție o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor împotriva Slovaciei. Comisia a apreciat însă că dreptul Uniunii nu este aplicabil vizitelor efectuate de șeful unui stat membru pe teritoriul altui stat membru și că, în aceste condiții, pretinsa neîndeplinire a obligațiilor nu este întemeiată.

Ungaria a decis în continuare să introducă la Curte, din proprie inițiativă, o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor împotriva Slovaciei² astfel cum îi permite tratatul³. Comisia a decis să intervină în procedură în susținerea Slovaciei.

În hotărârea pronunțată astăzi, Curtea constată că, întrucât domnul Sólyom are cetățenia maghiară, acesta beneficiază de statutul de cetățean al Uniunii, ceea ce îi conferă dreptul de circulație și de ședere pe teritoriul statelor membre.

¹ Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE (JO L 158, p. 77, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 56)

² Aceasta este numai a șasea oară, în istoria integrării europene, când un stat membru introduce în mod direct o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor împotriva unui alt stat membru. În ceea ce privește cele cinci cauze anterioare, numai trei au fost soluționate prin pronunțarea unei hotărâri (141/78, Franța/Regatul Unit, C-388/95, Belgia/Spania, a se vedea de asemenea CP nr. 36/2000 și C-145/04, Spania/Regatul Unit, a se vedea de asemenea CP nr. 70/06).

³ Articolul 259 TFUE.

Cu toate acestea, Curtea amintește că dreptul Uniunii trebuie interpretat în lumina normelor relevante ale dreptului internațional, întrucât acest drept face parte din ordinea juridică a Uniunii și este obligatoriu pentru instituțiile acesteia. În acest context, Curtea arată că, în temeiul normelor cutumiare ale dreptului internațional general, precum și al normelor convențiilor multilaterale, șeful de stat se bucură în relațiile internaționale de un statut special care presupune, printre altele, privilegii și imunități. Astfel, prezența unui șef de stat pe teritoriul unui alt stat impune acestuia din urmă obligația de a garanta protecția persoanei care îndeplinește această funcție, și aceasta independent de calitatea în care are loc șederea sa.

Statutul de șef de stat prezintă, așadar, o specificitate, ce decurge din faptul că este reglementat de dreptul internațional, ceea ce face ca, pe plan internațional, acțiunile sale, precum prezența sa în străinătate, să intre sub incidența acestui drept, în special a dreptului relațiilor diplomatice. O astfel de specificitate este de natură să deosebească persoana care se bucură de acest statut de toți ceilalți cetățeni ai Uniunii, astfel încât accesul acestei persoane pe teritoriul unui alt stat membru nu este supus aceluiași condiții precum cele aplicabile celorlalți cetățeni.

În consecință, **împrejurarea că un cetățean al Uniunii exercită funcția de șef de stat este de natură să justifice o limitare, întemeiată pe dreptul internațional, a exercitării dreptului de circulație pe care dreptul Uniunii⁴ îl conferă acestei persoane.** Curtea constată că **dreptul Uniunii nu îi impunea Slovaciei să garanteze accesul președintelui Ungariei pe teritoriul său.**

De asemenea, deși Slovacia a invocat în mod greșit Directiva 2004/38 ca temei juridic pentru refuzarea accesului președintelui Ungariei pe teritoriul său, această împrejurare nu constituie totuși un abuz de drept în sensul jurisprudenței Curții.

În aceste condiții, **Curtea respinge acțiunea formulată de Ungaria în ansamblul său.**

MENȚIUNE: O acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, care este îndreptată împotriva unui stat membru care nu își respectă obligațiile care decurg din dreptul Uniunii, poate fi formulată de către Comisie sau de către un alt stat membru. În cazul în care Curtea de Justiție constată neîndeplinirea obligațiilor, statul membru în cauză trebuie să se conformeze de îndată hotărârii pronunțate.

În cazul în care consideră că statul membru nu s-a conformat hotărârii, Comisia poate introduce o nouă acțiune prin care să solicite aplicarea unor sancțiuni pecuniare. Cu toate acestea, în situația în care nu au fost comunicate Comisiei măsurile de transpunere a unei directive, Curtea poate aplica sancțiuni, la propunerea Comisiei, de la stadiul primei hotărâri.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106

⁴ Articolul 21 TFUE și Directiva 2004/38.